

عکاس‌های انقلاب

ثابت لحظه‌های انقلاب و تظاهرات و کشتارها به عهده عکاس‌ها بود؛ این عکس‌ها، عکس‌های ماندگاری در روزهای انقلاب شدند

کلیک به کلیک با انقلاب

هدی ایزدی

خیلی عکس می‌گرفتند؛ فارغ از اینکه عکاس بودند یا یک دوربین فستیولی و جمع‌وجور داشتند که تا دیروز با آن از مادر بچه‌ها عکس می‌گرفتند.

اما صرف نظر از عکس‌های زیادی که آن روزها توسط عکاسان غیر حرفه‌ای، تظاهرکنندگان و مامان و باباهای ما از حوادث انقلاب و کشتارها گرفته می‌شد، تعداد عکاسان حرفه‌ای ایران که رویدادهای انقلاب را به تصویر کشیدند، در مقایسه با سیل عکاسانی که در سال‌های اخیر پس از هر حادثه‌ای به سوی محل وقوع آن هجوم می‌برند، تقریباً هیچ است.

عکس‌های دوره انقلاب و آن روزهای پر تب و تاب، پایه‌های دیوار نوشته‌ها، شب‌نامه‌ها و عناصر دیگر که در سال ۵۷ تأثیرگذار بودند، پیش رفتند و حالا وقتی سری به آنها می‌زنیم، روزهای نه چندان دور با فریم‌های سیاه و سفید جان می‌گیرند. عکس گرفتن در فضای آن روزها را، هم از زبان خود عکاس‌ها و هم با توضیحات ما بخوانید؛ عکس‌هایی که هر کدام به دلایلی، معروف، دیدنی و پرسرصد شدند.

▲ آقازشته!

مهدی میرزایی / ۱۳۳۰

چه یادابادا ماجرا را برایش گفتم. او هم گفت بیا بروی کول من و عکس بگیر. گفتم نه آقازشته! گفت معطل نکن. صحنه از دست می‌ره. من هم رفتم روی شانه‌اش و ۱۵-۱۰ ثانیه عکس اساسی گرفتم. بعد هم خودم را سریع رساندم روزنامه، عکس در صفحه اول چاپ شد و بعد هم به پوستر تبدیل شد...»

«... ۲۶ دی ۵۷ و روز رفتن شاه بود. من اداره بودم و دیدم که یکی از بچه‌ها توی راهرو می‌دود و می‌گوید: دارند مجسمه را می‌آورند یا این. دوربینم را برداشتم. ریزه میزه هم بودم. مثل برق خودم را رساندم. تقلامی کردم که عکس بگیرم اما نمی‌شد. یک درجه دار آنجا بود، پرسید: دنبال چی می‌گردی؟ توی دلم گفتم هر

انتخاب مسیور بهمن جلالی / ۱۳۳۲

«... این عکس من خیلی معروف شد؛ همان طور که می‌بینید، یک تابلوی بزرگ راهنمایی است، پیش از چهار راه کالج که روی آن نوشته: «قبل از رسیدن به چهارراه، مسیور خود را انتخاب کنید». یک آدم هم بالای این تابلو ایستاده و عکس امام (ره) در دست اوست. - این عکس روز ۱۲ بهمن در صفحه ۹ روزنامه ایران با سرصفحه جوان، بدون اجازه و ذکر نام عکاس، در کنار مقاله‌ای با عنوان «توای ایران» به چاپ رسید

۵۷/۱۰/۲۶

شاه به یک سفر بی‌بازگشت رفت. کسی که به کوروش کبیر می‌گفت: تو بخواب که ما بیداریم، همراه با فرح - ملکه - از ایران رفت و دیگر بازنگشت

۵۷/۱۰/۱۸

روز قبل از این، در کنفرانس گوادلوپ قرار شد که شاه برود و بختیار همه کاره بشود تا آب‌ها از آسیاب بیفتند. اما برای اینکه جای عریضه سلطنت خالی نماند تا بعداً ولعهد سلطنت را در دست بگیرد، شورای سلطنت تشکیل شد

۵۷/۱۰/۱۶

امام (ره) دستور شکسته شدن طولانی‌ترین اعتصاب تاریخ مطبوعات جهان را داد. دیگر دولت‌از‌هاری روی کار نبود تا نظامیان به دفتر روزنامه بیایند

خوشه‌های خشم

مرحوم مهدی رضوان

عکس‌های فراوان اواز انقلاب، از عکس‌های معروف آن روزها هستند. عکس‌های او از روز کشتار مردم در میدان شهیدا در ۱۷ شهریور ۵۷ و البته از شادی مردم بعد از فرار شاه خیلی معروف شدند. این عکس، یکی از خبری‌ترین عکس‌های آن روزها بود. وحشت و خشم در این عکس، خیلی‌ها را تکان داد. مرحوم رضوان عکس‌های خیلی خوبی هم از آزادسازی خرمشهر دارد

آخرین مقاومت

محسن وفايي شاندیز ۱۳۳۱
اصلا عکاسی را از سال ۱۳۵۴ شروع کرد ولی خیلی زود عکس‌های او از روزهای انقلاب معروف شدند. او این عکس را در تهران و در میدان حر گرفته؛ زمانی که در تاریخ ۲۱ بهمن ۵۷، آخرین مقاومت گارد جاویدان در هم شکست و مردم غنایم مختلفی به دست آوردند

تک فریم‌های به یادماندنی
سنگرها و دوربین‌ها

عکس: یدالله وزیری

این عکس، یکی از راهپیمایی‌های اساسی رادر خیابان حافظ نشان می‌دهد

عکس: ملازاده

مردم تبریز در اعتراض به کشتار مردم در میدان زاله تهران، تظاهرات به راه انداختند

عکس: شاهرخ حاتمی

دقیقاً در لحظه‌ای که امام (ره) در حال عزیمت از پاریس به ایران بودند

عکس: عبدالعظیم میرهاشمی

سنگر بندی نیروهای مردمی در بهمن ۵۷ و خیابان ارگ تهران

عکس: حسین اسماعیلی

امام خمینی (ره) دستور داد تا مردم حکومت نظامی را بشکنند

جمعیت میلیونی

جهانگیر رزمی / ۱۳۲۶

«... من یک عکس پانوراما گرفتم که دقیقاً یک جمعیت میلیونی را نشان می‌داد. این عکس از طریق روزنامه تهران جورنال، تهران دوزورنال و روزنامه اطلاعات به جهان مخابره شد و اولین عکس رسمی راهپیمایی ایرانی‌ها بود با جمع زیاد». جهانگیر رزمی، عکس‌های معروف زیادی دارد. این عکس اما به قول خودش خیلی معروف است

نه فقط پرتره

محمود کلاری / ۱۳۳۰

فقط عکس‌هایی که او از خیابان انقلاب با دوربین آنالوگ گرفته، ۱۱۰-۱۰۰ تا است. این عکس او مربوط به لحظه‌ای است که عکاسان روزنامه‌ها و خبرگزاری‌های معدود آن روزگار در یکی از دفعات معدود اجازه پیدا کرده بودند در زمانی تقریباً بین یک تا ۲ دقیقه در اقامتگاه مخصوص امام خمینی (ره) حاضر شوند و با دوربین‌های آنالوگ از شخصیت اول کشور عکس بگیرند. جالب اینجاست که بیشتر عکاس‌ها دنبال پرتره‌هایی از امام (ره) بودند

۵۷/۱۱/۸

بختیار می‌خواست قضیه را کش بدهد تا زوال‌ها بزرگ شود. همه بر نامه‌هایش را در دست پیش برد، چون اگر امام (ره) می‌آمد، دیگر کودتا کمی مشکل می‌شد اما امام (ره) آب پاکی را روی دستش ریخت

۵۷/۱۱/۴

بختیار دستور این کار را داد. فرودگاه‌های کشور را بست تا پای امام (ره) به کشور نرسد. می‌دانست اگر او بیاید، دیگر آن تخت نخست وزیری را نخواهد داشت، حتی اگر به قول خودش امام (ره) نخواهد نخست وزیری یا چیزی شبیه آن بشود

۵۷/۱۰/۲۷

رفتن شاه خیلی‌ها را مغرور کرد و قضیه سرد شدن قیام در ظهر روز ۱۵ خرداد ۴۲ در تهران در حال تکرار شدن بود اما امام (ره) فرمود پیروزی هنوز کامل نیست و خیلی‌ها را دوباره سرزنه کرد